

ב"ה

ראש חודש כסלו

פסל מלשון כיסוי

איתא במדרש: "משבחר הקב"ה בעולמו קבע בו ראשי חדשים ושנים, וכשבחר ביעקב ובניו קבע בו ראש חודש של גאולה. . . ראשון הוא לכם לחדשי השנה", והיינו, שבתחילת הבריאה התחיל ענין החדשים מתשרי, ו"כשבחר ביעקב ובניו", שזהו הענין דמתן תורה, אזי נעשה חודש ניסן "ראש חדשים".

אך אין הכוונה שלאחרי שבחר ביעקב ובניו נתבטל ענין התחלת החדשים מתשרי כפי שהוא מצד הבריאה, אלא גם עכשיו יש אצל בני ישראל כפי שהם מצד הבריאה, וכפי שהם מצד הענין דמתן תורה; וכפי שהם מצד הבריאה - הנה חודש תשרי הוא התחלה גם על ענין החדשים.

והחילוק ביניהם: "בחר ביעקב ובניו" הוא ענין שמלמעלה למטה, שהרי ענין הבחירה הוא מלמעלה למטה, ומזה מובן, שענין התחלת החדשים מניסן ("כשבחר ביעקב ובניו") הוא בנוגע לענינים שמלמעלה למטה; ואילו ענין התחלת החדשים מחודש תשרי (ובמיוחד בראש השנה, שבו ממשיכים ענין הבחירה בגלוי גם למטה) הוא בנוגע לעניני העבודה שמלמטה למעלה (שזהו סדר העבודה שמתחיל בחודש אלול).

וזהו שכללות החילוק שבין ניסן לתשרי הוא החילוק שבין עבודת הצדיקים לעבודת בעלי תשובה כידוע שעבודת הצדיקים היא מלמעלה למטה, ואילו עבודת בעלי תשובה היא "והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה", מלמטה למעלה.

וענין זה מרומז גם בשמותיהם של החדשים: ניסן הוא "חודש האביב", והרי בתיבת "אביב" האותיות הם כסדרם: א-ב, שזה מורה על הענין דמלמעלה למטה; ואילו ב"תשרי" האותיות הם שלא כסדרן, ת' ולאחרי זה ש' כו', שזה מורה על ענין דמלמטה למעלה.

וענינו של חודש תשרי, מלמטה למעלה, נמשך גם בשאר חדשי החורף - כמו חודש מרחשון, שבו מתחילה עונת הגשמים, ועל שם זה, נקרא "מר-חשון", "מר" מלשון טפה, טיפות הגשמים והרי ענין הגשמים הוא

מלמטה למעלה; וכן חודש כסלו - "כס" מלשון כיסוי וצריך לפעול ענין הגילוי, שזהו מלמטה למעלה.

וכיון שחודש כסלו הוא חודש השלישי מתשרי (התחלת העבודה מלמטה למעלה) הרי מובן שיש לו השוואה עם חודש סיון, חודש השלישי מניסן:

חודש סיון, חודש השלישי מניסן, קשור עם מתן-תורה - "ירחא תליתאי" שבו ניתנה "אוריין תליתאי לעם תליתאי". ולכן, גם בחודש כסלו, חודש השלישי מתשרי, צריך להיות חידוש מיוחד בנוגע לתורה.

והענין בזה: אף על פי שמתן תורה הוא ענין חד-פעמי, ולא יהיה עוד הפעם מתן תורה - הרי בזה גופא ישנו הענין ד"ישקני מנשיקות פיהו", שהוא ענין טעמי תורה שיתגלו לעתיד לבוא על ידי משיח, שילמד את כל העם טעמי תורה, ועד שהתורה דעכשיו נקראת "הבל" לגבי תורתו של משיח.

וענין זה התחיל בחודש כסלו בכלל, ובי"ט כסלו בפרט, שאז התחיל הגילוי של פנימיות התורה - כי, אף על פי שגם לפני זה היתה פנימיות התורה, שהרי כשם שישנו תמיד חלק הנגלה, ישנו תמיד גם חלק הפנימיות, מכל מקום, לפני זה היתה פנימיות התורה "נסתרה ונעלמה" . כי אם ליחידי סגולה, וגם לא באופן של הבנה (חודש השלישי) נעשה הגילוי דפנימיות התורה ועד לאופן של הבנה והשגה (והשגה, ואילו בחודש כסלו בשכל אנושי - שזהו הענין ד"יפוצו מעינותיך חוצה", שעל ידי זה קא אתי מר דא מלכא משיחא.

קטע משיחת ש"פ חיי שרה, מבה"ח כסלו, רשימת השומעים בלתי מוגה
תו"מ ה'תש"ל חוברת ע' 3.

- 1 שמו"ר פט"ו, יא.
- 2 ראה אוה"ת בא ע' רנז ואילך. ועוד.
- 3 קהלת יב, ז. וראה לקו"ת ר"פ האזינו. ובכ"מ.
- 4 בא יג, ד. ועוד.
- 5 ראה פר"ח לשו"ע אה"ע סקכ"ו בסוס"ז. וראה גם תו"מ חנ"א ע' 181. וש"נ.
- 6 ראה בראשית ב, ה-ו ובפרש"י.
- 7 ראה לקוטי לוי"צ אג"ק ס"ע רה. ע' רכב ואילך.
- 8 שבת פח, א.
- 9 סה"מ תרכ"ו ע' שכו. תרמ"ז ע' פז. תרנ"ו ע' שנו. המשך תרס"ו ע' כג. שם ע' תקמו. תער"ב ח"א ע' שסו. סה"מ עטר"ת ע' רצא. תרפ"א ע' קסז. תרפ"ה ע' קצט. תש"ט ע' 57. ועוד.
- 10 שה"ש א, ב.
- 11 ראה פרש"י עה"פ.
- 12 קה"ר פי"א, ח.
- 13 תניא אגה"ק רסכ"ו (קמב, ב).
- 14 אגה"ק דהבעש"ט (כש"ט בתחלתו. ובכ"מ).

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולע"נ הרב גבריאל נח וזוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צביה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה